

Савецкая БЕЛАРУСЬ

ВЫДАНЬ РЭУКОМУ САЦЫЯЛІСТКАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСІ.

№ 19 (29). Нядзеля, 5-га верасня 1920 г.

Адрэс рэдакцыі і
адміністрацыі:
Менск, Літэрацка-выдавецкі
аддзел Палітычнага упра-
ўленьня Заходняга фронту.

Зноу палюхаюць.

Ангельскае правіцельства дачуўшыся, што Савецкая Расея паміж іншымі ўмовамі міру з панскай Польшчай патрабуе ад яе раззброеньня панскай арміі і ўзброеньня польскіх рабочых, занадта перапалохалася. Яно хутчэй-жа зрабіла нараду з італьянскім правіцельствам і паспяшыла паведаміць Народны Камісарыят Загранічных спраў, што Італія і Англія дамагаюцца ад Савецкага правіцельства адмаўленьня ад гэтага вымаганьня. Пры гэтым ангельскае правіцельства дабаўляе, што яго далейшая палітыка ў адносінах да Савецкае Расеі будзе залежыць ад гэтага.

Само сабою, што як ангельскай, так і ўсёй эўрапейскай буржуазеі раззброеньне польскіх паноў рэўназначна абурэньню ўсёй палітыкі буржуазных капіталісткіх гасударстваў, якая кіруе ўвесь час на зьніштажэньне Расейскай Рэвалюцыі.

Польскае панства цяперака з'яўляецца прадажнаю служкаю ў ваяўнічай буржуазеі Антанты.

Праз панскую Польшчу яна думае ўвесь час трымаць у пагрозе Савецкую Расею і ў той-жа час ахоўваць сваё панаваньне ад уплыву расейскай Рэвалюцыі.

З гэтага боку ля Антантаскіх крывасмокаў патрэбна моцнае, з галавы да ног узброенае ваяўнічае панства.

Яе-то і абараняе цяпер ангельскае правіцельства. Бо як-жа можа яно пагадзіцца, каб у яго ацякуццоў-паноў ды нябыло войска? Як яно можа не палюхацца, калі працоўны народ Польшчы сам узброіцца і стане гаспадаром свае краіны?

І вось, прывыкшае ўвесь час пужаць расейскіх рабочых і сялян, паганнае ангельскае правіцельства і на гэты раз нашло прычэпку, каб ня выпаўніць волю працоўнага народу Англіі—зрабіць поўную згоду і аднавіць зносіны з Савецкаю Расеяй, а далей трымаць да яе варожасьць.

На гэтым прыпадку рабочыя і сяляне Расеі ўлішні раз павінны праканацца, што з буржуазным правіцельствам Англіі, як з буржуазнымі правіцельствамі ўсяго сьвету, можна гаварыць толькі аружжам! Бо толькі яго мова адна можа біць і задэяр ангельскага правіцельства і гонар польскага панства. „Не адно раззброеньне панскай Польшчы, а бязьлітасная сьмерць усім панам!“ вось якім навінен быць наш аказ на страхі нас ангельскага правіцельства.

З. Жылуновіч.

Абарона Савецкіх Рэспублік.

(Весткі з фронту, атрыманыя ад Палявога Штабу Рэвалюцыйнага Ваеннага Савету Рэспублікі за 3-е верасня).

Заходні фронт.

У Брэст-Літоўскай ваколіцы бойкі адбываюцца дзеля паўночнай і паўночна-ўсходняй Брэст-Літоўску.

У Холмскай ваколіцы нашы часці аткінулі праціўніка на левы бераг Заходняга Бугу.

У Ўладзіміра-Валынскай ваколіцы мы разьбілі моцную варожую групу, пры чым захоплены больш тысячы палонных.

Паўдзённа-Заходні фронт.

У Львоўскай ваколіцы нашы часці ўстрэчным ударам зьбілі наступаючага праціўніка, аткінуўшы яго к заходу. У бойцы захоплены 300 палонных, з добрымі гарматамі і да 30 кулямэтаў.

Паўдзённы фронт.

На Крымскім участку ўпартае бойкі адбываюцца дзеля

За Ваеннага Камісара Штабу Рэвалюцыйнага Ваеннага Савету Васільеў.

Вакол вайны.

Моладзь на барацьбу з Урангэлем.

Цэнтральны Камітэт Саюзу Камуністскай Моладзі Украіны паставіў мобілізаваць на Урангэлеўскі фронт 200 чалавек.

Адозва польскіх камуністаў.

Нямецкія камуністкія газеты „Ротэ Фанэ“ і „Фрэйхейт“ апублікавалі адозву цэнтральнага камітэту польскай камуністскай партыі да міжнароднага пралетарыяту.

Улучыўшы з польскім контр-наступленьнем у адове гаворыцца што палітыка і контр-рэвалюцыйнае наступкі польскага правіцельства павінны быць паралізаваны. Міжнародны пралетарыят павінен аказываць Савецкай Расеі ўсякую помач праз ваенную блёкаду Польшчы.

Прадасьцярога.

Як паведамыць з Вашынгтона, амерыканскае праві-

цельства паслала Польшчы другую ноту, у якой зьвяртае ўвагу польскага правіцельства на непажаданыя вынікі, каторыя выклікалі-бы ўварваньне польскіх войскаў на расейскую зямлю.

Новыя саюзьнікі.

У Варшаву прыехаў ад Урангэля генэрал Маркаў і вядзе перагаворы аб супольных дзеях польскага войска з войскам барона Урангэля.

Францыя раіць Польшчы.

Францыя параіла Польшчы аткінуць бальшавіцкія мірныя ўмовы.

Французскае правіцельства, а гэтак сама варшаўскія захватчыкі прытрымліваюцца таго погляду, што паліякі не павінны прымаць такіх мірных умоваў, якія іх ставяць у палажэньне зьважаных.

Усе яшчэ клапоцяцца?

Пану, заняты сваімі ўласнымі справамі, усё-такі не пакідаць сваіх клопотаў і абодзі беларускага народу. Вось да таго ён ім „блізак і міл“, што ніякім чынам яны ня хочудь згадацца з яго ўласным будаўніцтвам сваёго жыцця. Як-то можа быць, каб беларускі мужык, „хлоп“, век жыўшы пад бізуном у паслужы панскім, усю сілу і працу аддаваўшы ля панскага шчасця, цяпер мог абысціся без паноў? — судзяць польскія магнаты і выводзяць сваіх перасудаў такія думкі: „а усё-ткі яны, беларускія рабочыя і сяляне, гэта „быдла“, бяз нас не абойдаецца. І ня будучы добра ўверанымі ў свае спадзевы, яны самі стараюцца аб іх лёсе.

Гэта стараньне да таго зжылося з панамі, прыгнатыя целямі працоўнага народу, што чым далей, тым упарцей яно ў іх праяўляецца.

Хоць жыццё зусім ім супярэчыць, разбівае ў дрэбезгі іх ружовыя надзеі, але гэта ім не бракуе. Да таго жыўча ў панскай косці ганаровая жылка! Мы, го мы! Іх б'юць і гоняць к сьцеенам Варшавы, яны ня могуць без падмогі нічога зрабіць, нават ушчаць мірную нараду, а ўсё-ткі крапяцца даказаць, што іх шырокая душа абыймае і „няшчаснага суседа беларуса“.

Калісьці пан Скульскі казаў, што з беларускім працоўным народам можна зрабіць, што захочаш, бо ён цікі,

пакорлівы і рахмань. І, будучы старшынёю міністраў, кіруючы ўсімі панамі і яго войскам, папробаваў зрабіць самы прасты опыт — далучыць Беларусь да Польшчы — і ня мог. А усё бач ён ладзіў гладка і слаў мякка.

Беларускія працоўнікі з гадлівай адваротнасьцю аткінулі ад сябе паноў і разбілі ўсе іх планы паўстаньнем і прагонам іх з свае краіны. Яны захацелі Савецкай ўлады без паноў, свае работніцка-сялянскай управы — і ўчынілі яе ў сябе на Беларусі.

Тадз пан Домбскі — старшыня польскай дэлегацыі на мірнай нарадзе — ня маючы на чым выліць сваю крыўду, папракнуў некалькі раз Савецкую Расею, што яна сілком насаджвае ў Беларусі Савецкія парадкі. Але і гэта аказалася панскім клямствам, кожнаму вядомым. Бо нават самае жыццё і пёк здарэньняў ясна сьведчаць, што Савецкую ўладу ў сябе на Беларусі зрабіў сам беларускі працоўны народ і цяпер адважна яе бароніць.

Але і гэта паноў не ўразумляе. І напоячы пан (бач, ён лічыць сябе сацыялістам) Дашынскі, віцэ-прэзэс польскіх міністраў, супрацоўніку французскай газеты „Журналь-Дэ-Польсь“ ганорна заявіў: „Асноваю перагавораў з Савецкаю Расеяй Польшча выставіць два найважнейшыя пытаньні — 1) гэта поўная незалежнасьць

Польшчы і 2) самаадзначэньне народаў, жывучых між Расеяй і Польшчай“ — бач, беларускага народу. „Бяз гэтых двух умоў ніякі мір ня будзе мажліў.“ Вось бачце: ізноў пансе іе клопаты аб беларускім працоўным народзе і на гэты раз ужо і не на жарты. Да таго „горкая доля“, пасьцігшая беларусаў бяз панскай апекі, узяла паноў за жывое, што нават яны гатовы вайну цягнуць, калі ім Расея ня дасць праў на самаадзначэньне. Тут ужо не па Скульскаму і не па Домбскаму. Праўда, пан (нібы-то сацыяліст) Дашынскі разумее гэта вызначэньне на свой манер. Бач — такім прадкам: тут самавызначаная Беларусь, а над ёю крулюе польскі пан з белым арлом і бізуном у рупе са сваім падхалімам ля аўводу вачэй якім кольвек там паганцам Аляксюком, ці Окірмунтам у ролі беларускага гаспадара. І тые ж гвалты, і тые-ж енкі і зьдзекі, і усё іншае з прыгоннае практыкі.

Адным словам — самавызначэньне пад аховаю ласкавага пана.

Гэта думае сабе п. Дашынскі і за гэта маецца ваяваць, калі Расея не захоча зрабіць па яго. Добра, панкі, — адказвае вам працоўны народ Беларусі, — прыемныя вашы клопаты. Клапацецеся жа аб нас гэтым чынам, а мы аб вас паклапоцімся па свойму, дч так шчыра, што, бадай, вам і не паздаровіцца ад нашых клопотаў.

Шчыры Беларус.

Чуткі з за- граніцы.

А яны усе падзяцца.

У Люэрне (у Швейцарыі) адбылася стрэча паміж старшынёю італьянскага савету Дзьюліці і старшынёю міністраў ангельскіх Лейд Джорджам. На стрэчы ішла гутарка аб Польшчы. Як Лейд Джордж, гэтак і Дзьюліці настроены на зусім дружалюбна да Польшчы, і абодва яны стаяць за тое, каб аднавіць зносіны з Расеяй.

Трэбуюць поўнай незалежнасьці.

Газеты паведамляюць, што насяленьне Сіры ня згодна і з акупацыяй краю французскімі войскамі, ні з перадаваньнем мандату на ўпраўленьне краем Францыі. Сірыям трэбуць для сябе поўнай незалежнасьці, і хоць яны нічога ня маюць проці французскага народу, яны пратэстуюць проці французскіх акупацыйных улад.

Вайна Латвіі з Літвой.

Паміж Латвіяй і Літвой пачалася вайна. Ваенныя часці, якія стаялі на межах Анотскага і Астроўскага павегаў, атпраўлены на Літоўскую граніцу. Латвійскія салдаты ваяваць ня хочудь.

Чырвонаармеец Панкел Ліпа.

(Сказ).

(Глядзі № 16).

Хутка Панкел быў нашчэнт запоўнен думкамі аб сваім выступу перад таварышамі з прамоваю. Патрошку ўражаньне яго пачало малывць вобразы розных момантаў з руху гомады, маючага быць пад уплывам яго слоў. Вось, у момант усіх твары робяцца сур'ёзнымі, парывіста махуюць усе рукамі, тужацца ўперад, вась усе сьпяшаць у вагоны, патрабуюць хуткай атпраўкі ў бойку... Яго, Панкела, паднімаюць на рукі, качаюць, гукаюць, каб ён быў іх павадзіром... „Эх, даехаць бы да спыякі!“ у тахту стукі тормазаў пераказваў сам сабе Панкел, нібы абуджаючыся.

Потым дачакаўся: прыехалі. Поезд сьпініўся... Ён першым выбег на станцыю, паглядзеў ва ўсе бакі, каб злавіць камісара і адчыніць мітынг, але — прымха ды годзі! — зляжылася так, што зусім нельга было яго ўладаць.

Прышоўшы на спатканьне іх поезда работнікі толькі і пасьпелі перадаць ад сябе некалькі слоў, ім жа адзін

камісар атказаў так сама ў дзесяці словах — і усё было скончана: поезд паехаў далей...

Панкел раптам зазлаваў, зажурыўся і хацеў ужо пасылаць праклёны і камісару, і камандзіру, і начальніку станцыі. Як то яны мелі права так зрабіць? Гэта зварок, сумьсьне?... Але на хвілю спыніўся, падумаў і перараніў... „Усё роўна — яшчэ пасьпею сказаць!“ І хоць бадзёрасць крыху апала, усё-ткі далёка было да суму, да жуды. А так сама было далёка і да таго, каб даць меісца, каб уважваць уражаньні і адчуваньні ад гутаркі з Провам. Праз некалькі дзён Панкел нават і не сустрэкаўся з ім, седзячы ў другім вагоне. Калі бачыў здалёк, то прадускаў між вачэй няпрыкметна, неадбітна. Толькі на чацьвёрты дзень, на заўтра пасьля таго, у які меўся сказаць прамову, Проў на адной станцыі падбег да яго, Панкела, хапіў за палу шыялі і сьпініў. Проў быў у гэты час чымсьці заклапочаны і заняты і ня прыкмеціў нездавольнай мінь Панкела, які ажно заскрыжытаў зубамі ад гадлівага рачуцьця, наваёнага спатканьнем з Провам.

— Штосьці цябе і не злавіць, браток, — насьмешліва праказаў Проў. — Убачымся і пагуторым на месцы, — неек спакойна, надбайна атказаў

Панкел і крута павярнуў ад Прова. Гэты скрывіўся, пагрозна кінуў рукою ўнізе і пабег па сваім справам.

Пасьля гэтага прыпадку яны яшчэ ня раз спатыкаліся на станцыях у гущы таварышаў, абміналі адзін другога і, нібы чужыя, разыходзіліся бязмоўна, моўчкі. Панкел ня тужыўся вызываць з нутра душы маўчаўшыя перажыткі, злыганьне з плянамі і парашэньнямі, якія прынясе яму хронт, а Проў ня лічыў патрэбным пакуль што надгарацьваць іх сваім настойным дапамінам: ён быў пракопаны, што яго агітацыя ня пройдзе дарэч, што Панкел захоплен ёю да глыбі свае істоты і не аткажацца ад умоўлевага.

І кожны з іх бачыў у гэтай часовай чарэствасці і чужасьці звычайнае з'явішча.

Праўда, Панкел пачасту, адыходзячы ад меісца стрэчы, раптам задумываўся, няпрыкметна азіраўся і недавольна казаў:

— І нарэцта ён заўсёды на мяне, ліха на яго!

(Працяг будзе)

Цішка Гартны.

Як мы пакідалі Вільню.

24 і 25 жніўня ў Вільні паявіліся чуткі, што літвіны занялі Нова-Вілейск і не прапускаюць нашых эшалонаў. Гэтыя чуткі выклікалі нейкі неспакой у горадзе і крыху аслабілі працу надзвычайнай эвакуацыйнай камісіі. Пасьля аднак выявілася, што нашы эшалоны прапуськаліся, праўда, што толькі пасьля перагляду іх камандэрам літоўскага палка. Згодна з умовай, Вільня павінна была быць намі пакінута 27 жніўня а 24 гадз. Але 26 га жніўня ў горад увайшлі літоўскія войскі. Ахрану гораду ў працягу 27 жніўня нясылі літвіны, але на чыгуны ўлада была яшчэ ў нашых руках.

Ня глядзячы на атсутнасьць на станцыі нашых збройных сіл і на прысутнасьць 2 літоўскіх эшалонаў, надзвычайная эвакуацыйная камісія вяла далей сваю працу. Адносіны літоўскіх ахвіцэраў да тых, хто працаваў пры вэвазе каштоўнай маемасьці, былі вельмі варожыя. Адначасна ахвіцэры павялі агітацыю паміж чыгуначнікаў за тое, каб апошні не памагалі

эвакуацыйнай камісіі вывозіць груз. Дзе-ня дзе пёмныя асобы нават пагражалі дабрачэмна праправаўшым чыгуначнікам. Ня глядзячы на ўсё гэта, мы ўспелі вывесці ня толькі нагружаные вагоны, але і ўсе парожныя.

Прапусьціўшы ўсе эшалоны а 1 гадз. 30 м. 28-га жніўня, Рэвалюцыйны Камітат з пяньнем Інтэрнацыяналу выехаў з Вільні. Фактычнай перадачы ўлады на станцыі ня было. На пытаньне літоўскага камэнданта станцыі, калі будзе перадава камэндантура, быў дадзены атказ: — "Пасьля нашага ад'езду рабеце як вам будзе выгаднай".

Буржуазяе пры ўступленьні літоўскіх войск вышла на вуліцы і паднасіла кветкі літоўскім ахвіцэрам. На вуліцах паявіліся зусім новыя твары, якія дагэтуль хаваліся ад Асобага Аддзелу. Праезд нашага самаходу з чырвоным сьцягам крыху нарушыў гэту буржуазную сялянку. Рабочыя гор. Вільні маюць пераконаньне ў тым, што мы хутка вернемся.

У стане контр-рэвалюцыі.

Стары знаёмы.

Прадстаўніком французскага правіцельства пры бароне Урангэлю назначаны дэпутат Жан Эрмех, які быў у складзе місіі Калчака, а пасьля Дэнкіна.

Адгукаецца.

Гэнарал Дэнкін надрукаваў у ангельскай газэце ліст, у каторым заяўляе, што лёрд

Керзон ніякіх перагавораў з ім ня вёў, і ён пакінуў камандаваньне зусім не пад уплывам ангельскага правіцельства. Пасрэдняцтва паміж Са. Расеяй ангельцы даручылі ня Дэнкіну, а яго прамніку Урангэлю.

У канцы свайго ліста Дэнкін заяўляе, што калі бальпавізм ня будзе зьнішчаны, дык ён зруйнае ня толькі Цэнтральную Расею, але і ўсю Расею.

Рух рэвалюцыі на усім сьвеце.

Агульная забастоўка ў Браслаўлі.

У Браслаўлі (Нямеччына) выбухнула агульная забастоўка.

Вымаганьні арабаў ад ангельцаў.

Арабы катарычна запатрабавалі ад Англіі, каб ангельскія войскі вышлі з усей Аравіі, і апраўляюць вялікія вайсковыя сілы да граніц Персіі.

Пабеды камуністаў.

У Юга-Славіі на гарадзкіх выбарах пабэдзілі камуністы. У цэлым радзе гарадоў яны адтрымалі абсалютную большасьць галасоў.

Спроба вызваліцца з пад ангельскага ярма.

Новы кабінет міністраў Персіі скасаваў кантракт, утвораны бмушым кабінэтам, аб вяснай дыктатуры Англіі і запатрабаваў, каб ангельцы вывезьлі свае войскі з персідзкай зямлі.

Паміжнародная тавары-скасць рабочых.

Адозва да французскіх рабочых.

Французская сацыялістыкая партыя звярнулася да рабочых з гэткай адозваю:

"Каб змагчы Чырвоную армію, якая нясе з сабою адраджэньне ўсяго сьвету, Антанта паставіла мобілізаваць усе народы, якія жывуць на межах Польшчы і Расеі, але яна спатлала атказ, бо правіцельствы гэтых краёў самі дрыжаць перад сацыялістыкай несьясьпекай.

Антанта мае намер цяпер мобілізаваць свае арміі і падгатоўіць аграмаднае нападыньне, якое ўцягнула бы ў вайну ўвесь сьвет."

Адозва канчаецца гэтакімі радкамі:

"Мы паўтараем наш лозунг: "Ніводнага чалавека, ніводнай капейкі, ніводнай кулі".

"Мір для Савецкай Расеі". Прызнаньне таго ладу, які яна слабодна сабе выбрала".

За гэта мы павінны бароцца. Вы павінны прымусіць тых, хто ўсё яшчэ над вамі пануе, прызнаць гэта лад які яны ненавідзяць, бо разу, меюць сваю слабасьць у барацьбе проці яго распаўсюджваньня.

Амуніцыя для Польшчы.

На амерыканскі параход "Норсвайс" у Салоніках была нагружана амуніцыя для Польшчы. 17-га жніўня гэты параход пад польскім камандаваньнем вышаў у Данцыг.

Нью Ёркская газэта "Колл" паведамляе, што матросы параходу "Калабрыя" адмовіліся прыняць на параход амуніцыю для Польшчы, і за гэта ім зараж-жа адмовілі ад службы.

У лягэры панюу.

Польскае захватніцтва.

Палякі гатовы вясці вайну на ўсіх хрочтах. Яны напалі на літоўскае войска і занялі гор. Сувалкі.

Керзон аб польскім наступленьні.

У ангельскім парламанце Керзон датычна польска-ра-

сейскае вайны сказаў вось што:

"У нас німа ні людзей, ні грошаў, каб вясці вайну.

Грамадзянскі погляд Англіі і іншых краёў такі, каб скорна наладзіць справядлівы і чэсны мір. Мы гэта самае паралі Польшчы. Мы адтрымалі тэлеграму ад італьянскага правіцельства, якое ва ўсім згодна з нашымі поглядамі."

Што робіцца на Беларусі.

Пастанова сельска-гаспадарчых рабочых.

Нарада сельска-гаспадарчых рабочых Вілейскага павету вынесла наступную пастанову: 1) зараз жа арганізаваць ва ўсіх маёйтках і хвальварках рабочыя камітэты, 2) узяць на ўчот увесь жывы і мёртвы інвэнтар ва ўсіх маёйтках і хвальварках, усю зямлю, будынкі, пасевы матар'ялы і інш., 3) усіх прыяжджаючых памешчыкаў і іх упраўляючых ня пускаць зноў гаспадарыць і 4) правесці самую шырокую культурна-просьветную працу паміж рабочою і беззямельных сялян.

Ці варта хваліць за гэткую працу?

(Дзісеншчына).

У адной з валасьцёў Дзісенскага павету Культурна-

асьветны гурток хапеў паставіць драму на беларускай мове з часу рэвалюцыі 1905 г "Калісь", Ф. Аляхновіча. Там гэтышы настаўнікі, лічучы беларускую мову "мушыцкай" перашкодзілі ў гэтай справе і замест агітацыйнай драмы "Калісь" паставілі на расейскай мове "Противотёщин порошок" і "Жених в чехле".

У сучасным рэвалюцыйным театры гэтакіе п'есы можна сьмела лічыць няпрыстойнымі: Гэта—першае, а другое—нас вельмі дзівіць, яким чынам у Дзісеншчыне захаваліся настаўнікі з такімі тэндэцыямі б'ушага царскага рэжыму. Абавязь беларускую мову "мушыцкай", і дзеля гэтага нягоднай для сцэны, не пазволілі бы сабе нават авычайныя "дэмакраты", а работнікі Савецкіх Працоўных шко-учыняюць гэтакія штучкі—брыдка! Тутэйшы

Німа каму.

Мяст. Дайгінава, Вілейск. пав.)

Пад польскай акупацыяй наша мястэчка перажыло многа гора і бязкавца нацярпела ад пажараў і грабежстваў, што белапольскія банды ўчынілі над ім.

Інтэлігенцыя наша ўся пераарыштована і вывезена німа ведама куды, так што німа каму паклапаціцца аб чымнібудзь патрэбным і добрым цяперак.

Восьць у нас розныя саветы і камітэты.

Усюды вісяць шыльды, але працы ня відаць, бо німа каму.

У нашай ваколіцы пашыраецца эпідэмія на тифус і на крываўку. Вымірае шмат людзей і німа нікае рады ад гэтага. У нашым мястэчку ўсяго адзін доктар і два фэльчары. Яны не спраўляюцца абыходзіць самі толькі мястэчка, а пра вёскі, дык і гаварыць німа чаго.

Вось, напрыклад, у вёсцы Аношкі ў адзін тыдзень памёрла 20 чалавек. Уся вёска да апошняга чалавека ляжыць хворая, а ратаваць німа каму.

Апрача гэтага, у нашай ваколіцы носяцца розныя фальшывыя чуткі аб тым, нібы хутка паллякі вернуцца, нібы літоўцы вярнуцца і інш. Іх распаўсюджваюць розныя контррэвалюцыйныя элементы. А гэта ўсё робіцца дзеля таго, што к нам не прысялаюць ніякіх газет, ужо ня кажучы аб беларускіх часопісах, — іх ніколі і ў вочы ня бачылі, хаця шмат хто пытаецца беларускіх газет. Так сама не прыяджаюць да нас ніякія агітатары, і іншыя арганізатары, і ня ведаем, што з гэтага ўсяго будзе.

Ф. С — скі.

Помач сем'ям чырвонаармейцаў.

Лепельская павятовая камісія паказанню помачы сем'ям чырвонаармейцаў за час ад 10—25 ліпеня атпусціла сем'ям чырвонаармейцаў у часовае карыстаньне 16 канёў. Апрача таго камісія прыняла ўсе меры, каб палля чырвонаармейцаў былі аброблены. Сем'ям чырвонаармейцаў у першы чарод даваліся сельскагаспадарскія машыны.

Сягоньня камуністкая моладзь усяго сьвету спраўляе свае сьвята.

Моладзь Беларусі не адставай ад таварышаў. Далучайся да камуністкай дэмакратыі і гатуйся у яе сям'і будаваць сьветлую будучыню.

Па Менску.

Паміжнароднае сьвята моладзі.

Сягоньня, 5 верасьня адбываецца ў Менску паміжнароднае сьвята моладзі з абавязковым удзелам усіх рабочых у веку да 23-х гадоў.

Учора адбыўся ў гэты гэтага сьвята вялізарны камуністкі суботнік.

Вёска хворым і раненым чырвонаармейцам.

З блізкіх ад гораду вёсак прыбываюць у Менск дэлегацыі ад сялян, каторыя прыносяць прадукты і грошы — дабрахвотніцкіе гасьцінцы працоўнаму народу хворым і раненым чырвоным героям. Некаторыя дэлегацыі нясуць свае гасьцінцы проста ў шпіталі, іншыя — у камітэт немачы.

Гэтымі днямі сяляне вёскі Вышкава даставілі ў камітэт 62 яйкі, 20 хунтаў хлеба, 5 пар бялізны, 2 кашулі, 2 ручнікі, 7 аршына пачатна, 3 каўшы, 3 лыжкі, талерку, 4 хунты мукі, 12 кварт малака і 137 р. грашыма.

У шпіталях.

„Тыдзень дапамогі хвораму і раненаму чырвонаармейцу“ змяніла ўнешнюю абстаноўку справы ў шпіталях і лазарэтах. Мэдыцынскі і санітарны персонал з большай увагай і сардэчнасьцю лачалі аднасіцца да сваіх абавязкаў, каб аблягчыць мукі выбуўшых са строю чырвоных байцоў. Ва ўсіх шпіталях адбываюцца мітынгі санітарных работнікаў, на каторых выносяцца рэзалюцыі аб патрэбнасьці аб'яднаньня байцоў і рабочых, дзеля чаго з большым стараньнем трэба глядзець за хворымі і раненымі, каб стварыць для іх сямейную прытульнасьць дзеля найхутчэйшага выздаравленьня.

Чырвонаармейцы ў некаторых шпіталях, незакончышы курсу лячэньня, зноў просяцца на хронт.

На адраджэньне беларускай культуры.

Беларускае Вольна-Экнамічнае Т-ва мае пераехаць з Петраграду ў Менск. Да гэтага часу Таварыства працавала ў Петраградзе пры Камісарыяце Народнай Асьветы.

Беларуская школа.

У Беларускай Аддзел Нар. Кам. Асьветы паступіла запатрабаваньне ад жыхароў Нова-Серпухоўскай вул. аб адчыненні там беларускай школы. Бел. Аддзел прыняў да гэтага належныя крокі.

Прасьвета на вёскі.

Губарніскі Прасьветны аддзел 5 верасьня высылае шмат інструктараў для арганізацыі школ грамадзянскіх.

Паміжнароднае сьвята моладзі. Ідзе моладзь.

Ідзе моладзь. Ідзе наперад да Сонца, да Волі, да Камунарнага жыцьця наша вялізарная маладая сіла, наша будучыня, будаўнікі новага сьветлага ўстрою жыцьця.

Гэтае шэсьце сьвяточнае. У гэты дзень свабодная моладзь усяго сьвету пад Чырвонымі штандарамі вызначае сабою пабеду — перамогу над старым сьветам, дзе панавалі няволя, зьдэкі і гвалтаваньні.

Наша рэвалюцыйная моладзь ідзе на ўзмену бацькам, каторыя стаміліся ў ба-

рацьбе з ворагамі працоўнага люду — з прагавітнімі буржуямі і капіталістамі.

Ідзі, маладая Чырвоная раць, наперад! Мы верым, што ты пераможаш, і пад тваімі магутнымі рукамі вялізарны гмах Камунізму закрасе пад сонцам.

Бязьлітасная барацьба старому нявольніцкаму буржуазнаму ўстрою!

Ніхай жыве Камуністкая моладзь усяго сьвету, Савецкай Расеі і Савецкай Беларусі!

Да працоўнай моладзі!

Ты, моладзь, смела і магутна,

Ты волі лепшай будаўнік;

Далёка песьня твая чутна,

Бо стан бязьмерна твой вялік.

Ты на ўспомогу ідзеш грамадай

На ўзмену тым барацьбітам,

Што век таміліся за кратай,

І вольны сьвет здабылі нам.

Нібы прамень ты пасля ночы,

Надзея сьвету й цеплаты,

Дзіця сялянаў і рабочых,

Ідзеш да працы, моладзь, ты!

Свабоду краю куючы

Жыцьцё ты новае збудуеш

Памогчы ворага змагчы

Ты вольны гимн вакол пачуеш.

Да працы ўсе, хто чуе сілу,

Пад сьцяг Чырвоны, Вольны сьцяг!

Капайце ворагам магілу,

К Камуне стройце новы шлях!

М. Кудзелька.

Праграма сьветкаваньня Міжнароднага Дня Моладзі.

1) Сягоньня, 5 верасьня, у Міжнародны Дзень Моладзі, моладзь збіраецца а 11 гадзіне раніцай а) Камароўскай ваколіцы — у клубе піваварніб. Лекерта, б) Рэшта ваколіц — у клубе „Інтэрнацыянал Моладзі“, (Вагадзельная 25), в) Маладыя чыгуначнікі Л. Р. ж. д. — у клубе свайго Уччаліта. 2) З районаў моладзь напраўляецца на „Пляц Волі“, дзе адбудзецца вялізарны інтэрнацыянальны мітынг з удзелам 2 х арэстраў музыкі. 3) Ад моладзь стройнымі ралямі выйдзе на „Пляц Волі“ і разыходзіцца ў Інтэрнацыянал Моладзі. 4) Увечары маюць адбыцца вялізарныя мітынгі

спэтаклі: а) для моладзі ўсіх гарадзкіх районаў — у Гарадзкім тэатры (з удзелам Беларускага хору), б) на трэку спартыўныя гульні, пасля чаго начная дэманстрацыя з факеламі.

У гэты дзень рабочая моладзь г. Менску адзначае сваю таварыскасьць з моладзю Заходу.

Уся моладзь выходзіць пад свае Чырвоныя знамёны. Ніводзян малады рабочы не астаецца дома, ніводнага ўхільчага ад суботніка! Уся моладзь сьвяткуе! Усе — на вуліцу!

Менскі Паят-Гарадзкі Камітэт К. С. М. Л. і Б.